

Posudek bakalářské/magisterské diplomové práce

Student: Markéta KUŽELOVÁ

Obor: učít. 1.st.ZŠ

Název práce v českém jazyce: Rozdíly ve vyjadřování mezi muži a ženami

Název práce v anglickém jazyce: Differences in communication between men and women

Vedoucí práce: PhDr. Pavla Chejnová, Ph.D.

Oponent práce: doc. PhDr. Martina Šmejkalová, Ph.D.

Typ posudku: oponentský

1 - HODNOCENÍ OBSAHU PRÁCE

	Kritérium	Hodnocení (A-D)
1.1	Adekvátnost stanovených cílů a volba metodologie	B
1.2	Relativní úplnost zpracované sekundární literatury	C
1.3	Porozumění zdrojům a schopnost pracovat s nimi	D
1.4	Volba vhodné techniky zpracování materiálu a její zvládnutí	D
1.5	Interpretace výsledků	D
1.6	Struktura práce, vyváženost jednotlivých částí	D
1.7	Logičnost výkladu	C
1.8	Přínos práce, dosažení cílů a validita závěrů	D

Slovní komentář:

Úvod práce je poněkud rozostřený (zaměřuje se výzkumný cíl/východisko/téma, s. 8).

Podstatná část teoretické části – kapitoly Jazyk a řeč (s. 12–40) nesouvisí s tématem DP (srov. např. kap. Rozvíjení sociální komunikace, s. 34n.), opakuje běžně známé skutečnosti (viz základní stylistické výklady), pro zkoumanou problematiku není relevantní. Práce v této části má spíše charakter přípravných excerpt, někdy se zdá, že autorka podstatě věci zcela neporozuměla („Komunikativní systémy se nazývají řeč“, s. 20; z lingvistické podstaty věci bych se zdráhala hovořit o řeči v případě zvířat, a to ani v širším významu; „sdělujeme si především verbální informace“, s. 21, – odkud autorka čerpá toto tvrzení?).

Za nedostatek je třeba pokládat skutečnost, že ačkoliv autorka zvolila téma z oblasti pragmatiky, nepracovala ve větší míře s teoretickou pragmalingvistickou literaturou (proto asi nezná základní pojmy např. z oblasti teorie mluvních aktů a je nucena si vypomáhat opisně, s. 23). Naopak intenzivně pracuje se studiiemi z oblasti teorie komunikace, aniž by ovšem v empirické části na ně navázala. K vlastnímu tématu DP (Genderové rozdíly v komunikaci) přistupuje autorka až na s. 41.

Výzkumná část je oproti části teoretické strohá (s. 60–78). Výzkumná otázka je formulována výstižně, organizace šetření (s. 61–64) je popsána precizně. Na s. 65n. jsou představeny sledované charakteristiky řečového projevu zúčastněných komunikantů: tato část je bohužel zatížena množstvím věcných chyb. Zkoumá-li se v paragrafu 7.3.1 fonetika, nelze do této oblasti zařazovat morfologické odchylky obecné češtiny (např. instr. plurálu *sedadlama*). Není vyjasněn vztah „hovorové výrazy vs. nespisovné výrazy“, resp. se zdá, jako by tyto termíny byly chápány synonymně. Autorka by se měla vyvarovat hodnotících postojů: protetická hláska na počátku slova není „chybná“, nýbrž je to jednoduše hláskoslovný znak obecné češtiny. Z hlediska směru syntaktické závislosti není vhodné mluvit o shodě podmětu s přívlastkem, respektive podmětu s přísudkem, kromě toho z příkladů není jasné, zda autorka nemá na mysli spíše shodu přívlastku se řídícím substantivem. Vulgarismy nejsou záležitostí fonetiky, nýbrž lexika (s. 65).

Samotná jazyková analýza komunikátů a interpretace výsledků pak čítá devět stran značně torzovitěho tisku, což nelze pokládat pro tento typ výzkumu za dostačující. Výsledky jsou velice stručné a s ohledem na prezentaci výzkumu a postup jazykové analýzy neprůkazné.

Připomínky k jednotlivým částem:

Lexikální stránka: klasifikace „odborné výrazy neutrální, mírně odborné, hodně odborné“ (později synonymně „značně odborné“, s. 70) nemá oporu v lexikologické teorii (s. 66).

Kritéria hodnocení vulgárnosti projevu: jak autorka dospěla ke kritériu, že méně než pět vulgarismů za pět minut činí projev „méně vulgárním“, zatímco více než pět vulgarismů za pět minut „hodně vulgárním“? Přihlížela např. i k typu vulgarismu? Jak se měřil v případě dialogu, kterého se zúčastnily průměrně čtyři osoby, rozhodný pětiminutový úsek?

Téma hovoru: jak bylo zabezpečeno, aby téma rozhovoru bylo zvoleno náhodně, a nikoliv po domluvě? (Viz i autorčina poznámka na s. 74, že si tohoto rizika byla vědoma – potom jsou ovšem výsledky v oblasti volby tématu zcela neprůkazné.)

Přerušování: V průběhu pětiminutového mluvního projevu je jedno přerušování hodnoceno jako občas? Podle čeho byla v tomto případě stanovena kritéria hodnocení?

Výsledky: není jasné, co se myslí kategorií „spisovné“ a co kategorií „běžná mluva“. Kromě toho oproti tvrzení autorky v rámci kategorie Nespisovné (s. 59) statisticky významný rozdíl vidím.

2 - HODNOCENÍ FORMÁLNÍCH NÁLEŽITOSTÍ PRÁCE

	Kritérium	Hodnocení (A-D)
2.1	Adekvátnost horizontálního členění textu	C
2.2	Funkčnost odkazů a poznámkového aparátu	D
2.3	Dodržení citační normy	C
2.4	Dodržení stylové normy	B
2.4	Dodržení morfologické normy a pravopisné kodifikace	B

Slovní komentář:

Práce má dobrou jazykovou úroveň, text se jen občas vymyká náležitostí odborného diskurzu: „prof. Krčmová uvádí, že...“, s. 17.

Drobné nedostatky jsou vyznačeny přímo v textu, např. pravopisné chyby – s. 3, 4, 21, 26, 28, literární – s. 46, 53, 56, stylistické – s. 8, 43, 47, 53, 60, opakování – s. 74–75, kompoziční – s. 11.

Citační norma je uspokojivá, z větších nedostatků upozorňuji na skutečnost, že nelze odkazovat k celému citovanému dílu bez uvedení stránkového údaje. Zdroj „Diderot, 2012“ (např. s. 22) není uveden v seznamu literatury.

3 - SHRNUJÍCÍ KOMENTÁŘ HODNOTITELE

V této podobě práce neodpovídá nárokům kladeným na magisterské diplomové práce. Práci proto **nedoporučuji k obhajobě**. Je to škoda, protože z textu je zřejmé, že potenciál autorky je daleko větší, než prokázala v předložené verzi.

Slovní komentář:

4 - OTÁZKY A NÁMĚTY PRO OBHAJOBU

4.1	
4.2	
4.3	
4.4	
4.5	
4.6	
4.7	

5 - NAVRHOVANÁ KLASIFIKACE PRÁCE

Datum: 14. 5. 2012

Podpis: